

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 iulie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de partea vătămată Bobeica Iuliana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Popa Ion Mihail, născut la 01 februarie 1989, originar din s.Purcari, r-nul Ștefan Vodă și domiciliat în mun.Chișinău, str.Melestiu 14/3.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 23.12.2013 - 29.10.2014,
2. Instanța de apel: 21.11.2014 - 20.02.2015,
3. Instanța de recurs: 28.05.2015 - 01.07.2015.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 29 octombrie 2014, Popa Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă, încasîndu-se de la Popa Ion în beneficiul lui Bobeica Iuliana, prejudiciul moral în sumă de 50000 lei.

2. Prima instanță, examinînd cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Popa Ion, la 17 iulie 2013, la ora 13.00, conducînd troleibuzul de model IUMZ, cu numărul de bord 1282, ruta nr.10, se deplasa pe str.G. Vieru, mun.Chișinău, din direcția str.Cosmonauților spre str.Ierusalim și, ajungînd în regiunea blocului nr.10, nemijlocit la trecerea nedirijată pentru pietoni, intrînd în zona de acțiune a indicatoarelor de informare și orientare 5.40.1-5.40.2 „Trecere pentru pietoni”, nu a manifestat atenție sporită la circulație, nu a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, nu a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, determinarea benzii de circulație și modul de conducere a vehiculului, nu a luat în considerație starea de lucru în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului și n-a cedat trecerea pietonului prin ce a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, și anume - pct.11 lit.f), potrivit cărora

”Conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pentru pietoni cu circulația neregulată”; - pct.3, potrivit căruia „Participanții la trafic sînt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sînt provocate de circumstanțe iminente”; - pct.4, potrivit căruia „Orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia”; - pct. 45 alin.(1) și (2), potrivit cărora „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”; - art.22 alin.(4) din Legea nr.131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, potrivit căruia „participanții la trafic sînt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluiditatea și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic”, iar ca urmare a comis tamponarea pietonului Bobeica Iuliana, care traversa regulamentar carosabilul, nemijlocit pe trecerea de pietoni, de la dreapta spre stînga, relativ deplasării unității de transport cauzîndu-i astfel ultimei, conform raportului de expertiză medico-legală nr.23/D din 18.11.2013, vătămări corporale grave.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către avocatul E.Chirsanov în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia în partea acțiunii civile, invocînd că suma prejudiciului moral încasat de la inculpat în folosul părții vătămate de 50.000 lei fiind extrem de mare, instanța de judecată nu a luat în calcul că la urmărirea penală inculpatul a achitat benevol părții vătămate 37000 lei și nu s-a luat în considerație starea lui materială.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2015, a fost admis apelul avocatului în numele inculpatului, casată parțial sentința, în partea acțiunii civile și pronunțată în această parte o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a dispus încasarea de la I.Popa în beneficiul lui Iu.Bobeica a prejudiciului moral în sumă de 25.000 lei. În rest sentința a fost menținută.

În motivarea acestei concluzii instanța a menționat că instanța de fond soluționînd acțiunea civilă, incorect a dispus încasarea în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în sumă de 50000 lei, nejustificînd soluția dată la acest compartiment.

Instanța de apel a menționat că, nici la urmărirea penală nici la prima instanță nu a fost prezentate careva probe ce ar demonstra quantumul daunei morale în aceste proporții, or, la evaluarea quantumului despăgubirilor prejudiciului moral se ia în considerație că infracțiunea a fost săvîrșită din imprudență, că inculpatul lucrează, se caracterizează pozitiv la locul de lucru, a reparat prejudiciul material produs prin

infrațiune, precum și rezultatele infracționale suferințele fizice și psihice ale părții vătămate, prejudiciul cauzat părții vătămate etc.

Instanța de apel a conchis că prejudiciul moral încasat de la inculpat în beneficiul părții vătămate în sumă de 50000 lei este exagerat, astfel bazându-se pe criteriile specifice de evaluare a cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul moral produs prin infracțiune, prevăzute la art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate prejudiciul moral în sumă de 25.000 lei.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar partea vătămată Iu.Bobeica, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea ce ține de latura civilă, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să se încaseze de la inculpat în folosul ei prejudiciul moral în sumă de 150.000 lei, pe motiv că suma prejudiciului moral încasat de către instanța de apel este prea mic în raport cu acțiunile prejudiciabile ale inculpatului, deoarece a pierdut capacitatea de muncă, pe perioada de spitalizare a suportat dureri fizice și suferințe psihice.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Conform prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Lecturând materialele cauzei se observă că, potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel din 20 februarie 2015, partea vătămată Iu.Bobeica a participat la cercetarea judecătorească, fiind pronunțat dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău în prezența participanților la proces. La fel, din procesul-verbal rezultă că, părțile, inclusiv și Iu.Bobeica, au fost înștiințate despre data pronunțării deciziei motivate – 20 martie 2015.

Ulterior, la 20 martie 2015, potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel, partea vătămată nu s-a prezentat la pronunțarea deciziei motivate (f.d.227). Totodată, din materialele cauzei rezultă că acesteia i-a fost expediată copia deciziei motivate la 24 martie 2015, fiind respectate prevederile art.338 alin.(4) Cod de procedură penală (f.d.233).

Conform art.231 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, iar la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Raportând prevederile art.422 și art.231 Cod de procedură penală la situația dată, rezultă că termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) împotriva deciziei instanței de apel expiră la 21 aprilie 2015.

Astfel partea vătămată, fiind în drept de a contesta decizia instanței de apel, nu a atacat-o în termenul prevăzut de 30 de zile de la data când a fost pronunțată decizia motivată, cunoscând despre acest fapt.

Conform materialelor dosarului, partea vătămată a înaintat recurs asupra deciziei instanței de apel la 30 aprilie 2015, care a fost înregistrat în secția grefă a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție la 04 mai 2015, deci după expirarea termenului legal de 30 zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală.

Potrivit dispozițiilor art.230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Având în vedere că, în situația când recursul se respinge ca fiind declarat peste termen, instanța de recurs nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din acest punct de vedere, nu există teme de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel referitor la prejudiciul moral încasat de la inculpat în folosul părții vătămate.

Astfel, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărârii adoptate în prezenta cauză și, prin urmare, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar, fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea vătămată Bobeica Iuliana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2015, în cauza penală în privința lui Popa Ion, fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 10 iulie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu